

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Clementis epistola, & aliis quae falso titulo illi tribuuntur. Cap. XXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

ita vt frequens hominum multitudo, ipsa prima prædicationis auditione persuasa, propenso studio pietatem & cultum, qui Deo omnium rerum opifici soli debetur, animis exciperet amplectereturque.

De Clementis epistola, & aliis quæ falso titulo illi tribuuntur.

CAP. XXXII.

Verùm cum fieri nequeat, vt omnes, quotquot tandè in ecclesiis per orbè dispersis proximè & secundum apostolos pastores aut euangelistæ successerint, nominatim recenseamus, eorum solum nomina scriptis & memoriæ non sine causa prodidimus, quorum doctrina apostolica ad hoc vsque tempus per cõmentarios & monumenta ab ipsis edita reseruata est, vt Ignatii scilicet in epistolis quas recensuimus, & Clementis in ea epistola, quæ est omnium consensu approbata, quam sub Romanæ ecclesiæ persona ad Corinthiorum ecclesiam exarauit. In qua quoniam multa nõnunquam eodem sensu ex epistola ad Hebræos sumpta inserit, & interdum iisdem iam verbis ex eadem petitis vtitur, apertissimè quidem declarat, illud opus non recenti hominũ memoria editum. Vndè meritò quidem reliquis apostoli scriptis videtur annumerata. Nam cum Paulus epistolã ad Hebræos erudiendos patrio sermone literis mandauisset, eam alij quidem Lucam euangelistam, alij istum ipsum Clementem Græcis literis interpretatum esse affirmant. Quod planè est verisimilius: præsertim cum & Clementis epistola, & ea, quæ est ad Hebræos à Paulo missa, eandem dictionis & loquendi formam accuratè integreque seruet: atque adeo Sensus in utroque scripto expressi, non longe inter se discrepent. Porro intelligendum est posteriorem quandam esse epistolam, quæ Clementis dicitur: verum eam non perinde, vt priorem approbatam cognoscimus: propterea quod animaduertimus veteres illius testimonia non aliquando suis scriptis intexuisse. Idem verò quidam alia item opera verbosa illa quidem & prolixa, heri propè & nudius tertius, perinde quasi illius essent, introduxerunt, quæ quidem disputationes Petri & Appionis cõtinent: quorum apud veteres nulla omnino fit mentio.

Nam

Nam puram illam & synceram apostolicæ orthodoxæq; doctrinæ notam minime retinent.

De Papiæ commentariis. CAP. XXXIII.

DE Clementis epistola ad Corinthios, quam omnes sine controuersia illi attribuunt, supra perspicue diseruimus: diximus etiam de epistolis Ignatij, & Polycarpi. Papiæ item libros numero quinque esse aiunt, qui expositio sermonum domini inscribuntur. Quorum tanquam ab eo solum scriptorū Irenæus sic mentionem facit. Ista Papias Ioannis auditor, Polycarpi familiaris, vir antiquus, in quarto libro operis sui testata reliquit. Sunt enim quinque ab eo libri confecti. Hæc Irenæus. Idem ipse Papias in exordio sui operis declarat se minime quidem sanctorum apostolorum vel auditorē fuisse, vel eosdem suis oculis aspexisse, sed ea, quæ ad fidem pertinent, ab illis, qui ipsidem noti & familiares erant, se accepisse docet his verbis. Nō grauabor tua causa illa, quæ olim à presbyteris commodè perdiscebam, & accuratè mandabam memoriæ, cum explicationibus eorundem contexere, quò veritatem ab illis traditam pro viribus corroborare queam. Non enim vt vulgus hominum folet) iis qui multa dicunt, sed qui vera docent, oblector: neq; ex illis, qui aliena & noua mandata commemorant, sed ex his, qui recordatione renouant ea, quæ sunt à domino per fidem tradita, & ab ipsa veritate profecta, voluptatem capio. Si quis presbyter mihi fortè occurrebat, qui cum Apostolis versatus fuisset, dicta apostolorum ab eo diligenter sciscitabar, nempe quid Andreas dixisset, quidve Petrus, quid Philippus, quid Thomas, quid Iacobus, quid Ioannes aut Mattheus, aut quis alius domini discipulus: quæ denique Aristion & Ioannes presbyter, qui in numero discipulorum domini habebantur, locuti fuissent. Neque enim ea, quæ ex libris petebantur, tantū mihi subsidij allaturum, existimaui, quantum ea quæ acciperā ex hominū voce & sermone, qui adhuc in vita manebant. Quo in loco est operæpretium animaduertere, nōmen Ioannis ab eo bis enumeratum. Priorem, quē cum Petro, Iacobo, Matthæo, & reliquis Apostolis percenset, decla-